

Landmændene her have set rigtigt. Naar en Forhøjelse af Spiritusafgiften staar paa den ene Side og de 3 af mig nævnte Fordele paa den anden, er man ikke i nogen som helst Tvivl om, hvor Vægtskaalen tynger ned.

Nu er det ikke paa nogen Maade de Medlemmers Mening, paa hvis Vegne jeg nærmest taler, at vi i noget Øjeblik vilde anbefale en Skattereform, hvorefter de ubemidlede skulde faa større Byrder. De skulde ikke betale for de Lettelser, som Hartkornet maatte opnaa. De skulde ikke i nogen som helst Henseende blive ringere stillede ved den foreliggende Skattereform. Jeg maa der udtrykkelig fremhæve, at den Toldlov, som Folketinget har vedtaget, byder paa saa store Lettelser paa de almindelige Forbrugsartikler, dels paa de store Finansartikler, jeg før nævnte, og dels paa Artikler, som ere Genstand for stor Toldbeskyttelse, f. Eks. billige Klædevarer, billigt Husgeraad og deslige, at det med Lethed lader sig godtgøre, at den Mand, der drikker sin Snaps med Maade — dem, der drikke med Umaade, taler jeg ikke om — faar en ikke ganske ubetydelig Vinding ved den Ombytning, her er Tale om. I alt Fald er der vist ikke nogen her i denne Sal, der ønsker at vedtage et Toldlovsforslag i Forbindelse med en Forhøjelse af Brændevinsskatten, hvis Resultatet skulde blive et andet, end at den almindelige jævne Mand fik en umiddelbar Fordel derved i sin og sin Families Forbrug.

Men ud over dette umiddelbare Hensyn ligger der to andre Ting, der aldrig maa tabes af Syne, nemlig den store Fordel for alle de ubeskyttede Erhverv i at faa nogen Forskydning tilvejebragt med Hensyn til den nuværende Toldbeskyttelse, og dernæst den store Fordel for den almindelige Befolkning i at faa en Indkomst- og Formueskat indført som Led i vort Skattesystem. Er der noget, som i Tidens Løb vil vise sig frugtbart netop for den ubemidlede Befolkning, for de smaa i Landet, er det netop dette. Det har tilstrækkelig vist sig i England, hvorledes et saadant Led i Skattesystemet virker, naar det først en Gang er kommet derind. Naar Staten da under ekstraordinære Forhold kræver ekstraordinære Midler, vil en væsentlig Del af Byrden blive lagt paa Formue- og Indkomstskatten, altsaa paa de Skuldre, der ere i Stand til at bære den. Findes et saadant Led derimod ikke i Beskatningen, bliver det i tunge og trykkede Tider, hvor Statens Krav ere uforholdsmæssig store, de smaa, det kommer til at

gaa ud over. Altsaa, for at rekapitulere: Selv umiddelbart set, naar man vejer Toldnedsættelserne med Toldforøgelser, kan man gaa til en Kompensation af Nedsættelserne paa Toldloven ved en Brændevinsafgift. Ogsaa da vinder den almindelige Forbruger derved. Men dertil kommer de to store indirekte Fordele, idet Landbostandens Smaafolk, Landarbejderne og Husmændene, der repræsenterer de ubeskyttede Erhverv, faa nogen Forskydning i det for dem nu saare ugunstige Forhold, der raader i Kraft af den bestaaende Toldbeskyttelse, og de faa i Formue- og Indkomstskattens Gennemførelse som et bærende Led i vort Skattesystem noget, der har endnu større Rækkevidde.

Spørgsmaalet er nu, hvorledes vil den Forholdsregel, som man i Dag raader os at gaa til, virke. Jeg har den Mening, og jeg forstaaer vanskeligt, at man kan have nogen anden, at den vil virke saaledes, at vi foreløbig maa stoppe op med hele denne Sag. Jeg har forstaaet Landstingets Stilling til Sagen ganske saaledes som det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgekreds (Bertelsen), nemlig saaledes, at Landstinget betragter det som en stor Indrømmelse fra dets Side, at det overhovedet har villet gaa ind paa en Formue- og Indkomstskat, hvad det bestandig før 1897 har modsat sig, og at det ligeledes har villet gaa ind paa en Nedsættelse af Toldbeskyttelsen, og at Landstinget som Vederlag for disse fra dets Standpunkt set store Indrømmelser kræver, at Folketinget skal gaa ind paa nogen Forhøjelse af Spiritusafgiften, en Forhøjelse, med Hensyn til hvilken man dog i Aarenes Løb har vænnet sig til ikke at stille nær saa store Fordringer som tidligere. Man har jo tidligere baade fra Regeringens og Landstingets Side stillet ganske andre Fordringer i den Henseende. Jeg er ganske utilbøjelig til at tro, at Folketinget skulde kunne opnaa Indførelse af en Formue- og Indkomstskat i Forbindelse med den Nedsættelse af Beskyttelsen, som det i 1897 lykkedes at blive enig med Regeringen om, uden til Gengæld at maatte gøre en Indrømmelse, som Landstinget vil betragte som en saadan. I saa Henseende foreligger Spørgsmaalet om en Forhøjelse af Spiritusafgiften, og jeg ved ikke, at noget andet foreligger. Der er fra den ærede Ordfører og til Dels i Betænkningen fremkommet en Antydning, som har sængstet mig en Del. Den ærede Ordfører har talt om, og det er ogsaa antydet i Betænkningen, at man kunde søge Kompensation paa selve Toldloven. Ja, hvad vil det sige? Hvad vilde